

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514208162
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2514208162.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: Lukáš B., narodený XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, so sídlom Krajinská 5053/13, Piešťany, dieťa rodičov: matka R. P., narodená XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/X, J., zastúpená splnomocnencom: RS legal s. r. o., so sídlom M. Waltariho 7, Piešťany, otec H. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX, zastúpený advokátom: JUDr. Ivan Savčák, so sídlom Partizánska 45, Bardejov, o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/299/2014-653 zo dňa 30.05.2019 v spojení s opravnými uzneseniami č. k. 13P/299/2014-673 zo dňa 26.07.2019 a č. k. 13P/299/2014-696 zo dňa 17.01.2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravnými uzneseniami **p o t v r d z u j e** v časti týkajúcej sa zvýšenia výživného otca pre maloletého za obdobie od 12.03.2015 do 24.12.2016 zo sumy 80 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne, za obdobie od 01.09.2017 naďalej zo sumy 160 eur mesačne na sumu 175 eur mesačne, v časti týkajúcej sa zmeny predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravnými uzneseniami **m e n í** v časti týkajúcej sa zníženia výživného otca pre maloletého za obdobie od 25.02.2016 do 20.12.2016 zo sumy 160 eur mesačne na sumu 80 eur mesačne tak, že za obdobie od 25.02.2016 do 20.12.2016 sa znižuje výživné otca pre maloletého zo sumy 160 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne, v časti týkajúcej sa zvýšenia výživného za obdobie od 21.12.2016 do 30.08.2017 zo sumy 80 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne tak, že za obdobie od 21.12.2016 do 30.08.2017 sa zvyšuje výživné otca pre maloletého zo sumy 60 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

III. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravnými uzneseniami **r u š í** vo výroku o dlhu na zročnom výživnom a vo výroku o náhrade trov konania a **v e c** mu v zrušenom rozsahu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom v spojení s opravnými uzneseniami označenými v záhlaví súd prvej inštancie prvým výrokom zvýšil výživné otcovi pre mal. Z. zo sumy 80 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne za obdobie od 12.03.2015 do 24.02.2016, znížil výživné otcovi pre mal. Z. zo sumy 160 eur mesačne na sumu 80 eur mesačne za obdobie od 25.02.2016 do 20.12.2016, zvýšil výživné otcovi pre mal. Z. zo sumy 80 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne za obdobie od 21.12.2016 do 30.08.2017, zvýšil výživné otcovi pre mal. Z. zo sumy 160 eur mesačne na sumu 175 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2017, druhým

výrokom dlh na splatnom výživnom vzniknutý otcovi pre mal. Z. za obdobie od 12.03.2015 do 30.05.2019 vo výške 1 785,94 eur povolil otcovi splácať mesačnými splátkami vo výške 49,61 eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia, tretím výrokom zmenil rozsudok Okresného súdu Piešťany, č. k. 12P/160/2012-126 z 23.04.2013 v časti vyživovacej povinnosti určenej otcovi pre mal. Z. a štvrtým výrokom rozhodol, že o náhrade trov konania rozhodne samostatným uznesením.

2. Rozsudok označený v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 26, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, 2, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, § 12, § 57, § 58 Civilného mimosporového poriadku, § 218 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Opravné uznesenia označené v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 224 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že na strane maloletého v súvislosti s jeho vzdelaním došlo s nástupom do 1. ročníka strednej školy v septembri 2017 k podstatnej zmene pomerov, keď pri poslednom určení výživného navštevoval 5. ročník základnej školy. Po poslednom rozhodnutí o výživnom začal mať maloletý zdravotné problémy - očné vadu, pre ktoré musí nosiť dioptrické okuliare, ktoré mu matka kúpila v októbri 2014 za 161,10 eur. Ďalšie výdavky mala matka v súvislosti s lyžiarskym výcvikom, ktorého sa maloletý zúčastnil v dňoch 17.01.2015 do 24.01.2015, za ktorý matka uhradila 150 eur. Ďalšie výdavky má matka aj vzhľadom na to, že maloletý má 180 cm a veľkosť topánky č. 44, v priebehu roka mu kupuje sezónne oblečenie aj 2-krát. Maloletý je chudý, má tiež zdravotné problémy s chrbticou, preto mu lekár odporučil cvičenie a plávanie, začal navštevovať parkour, v lete 2017 za 3 mesiace zaplatila 50 eur, ktorý šport mu veľmi prospieval, avšak práve pre nedostatok finančných prostriedkov v ňom už nepokračuje. V časti osobných pomerov na strane matky a otca došlo k zmene v počte ich vyživovacích povinností, kedy k 11.03.2015 zanikla ich vyživovacia povinnosť k synovi G., pričom narodením syna P. XX.XX.XXXX matke pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. V čase posledného rozhodnutia o výživnom matka pracovala na základe dohody o pracovnej činnosti, za 2 mesiace roku 2013 bol jej príjem vo výške 95,41 eur mesačne, pričom pri podaní návrhu na zvýšenie výživného bola matka na rodičovskej dovolenke, ktorá jej bola predĺžená z dôvodu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu maloletého P. vyžadujúceho si osobitnú starostlivosť matky, poberala rodičovský príspevok vo výške 213,20 eur mesačne, prídavky na dve deti vo výške 47,04 eur mesačne. Príjem manžela matky bol od 05/2015 do 07/2015 vo výške 738 eur mesačne, v roku 2017 vo výške 938 eur mesačne a v roku 2018 vo výške 955 eur mesačne. V čase posledného rozhodnutia o výživnom bol otec od 22.09.2012 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, pri určení výživného otcovi pre maloletého súd vychádzal zo zárobku otca vo výške 522,51 eur. V čase podania návrhu na zvýšenie výživného bol otec zamestnaný u zamestnávateľa PILLAR TRANS SERVICE s.r.o., od 23.09.2013 do 21.04.2015 dosahoval priemerný čistý mesačný príjem vo výške 311 eur, od 22.04.2015 do 19.12.2016 pracoval u zamestnávateľa Glosinvest s.r.o. na pracovný úväzok 20 hodín týždenne ako pomocný robotník, pracovný pomer skončil dohodou z dôvodu, že mal 11.01.2016 úraz. Priemerný čistý mesačný príjem otca za obdobie od mája 2015 do decembra 2015 činil 216,50 eur. Od 12.01.2016 do 20.12.2016 bol otec práceneschopný, od februára 2016 do decembra 2016 mu bolo vyplatené nemocenské vo výške 127,55 eur mesačne, za január 2017 vo výške 85 eur, súčasne mu bola vyplatená dávka v nezamestnanosti vo výške 148 eur. Od 01.02.2017 do 31.05.2017 mu bola vyplácaná dávka v nezamestnanosti vo výške 144,18 eur mesačne. Od 21.12.2016 je otec vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, s účinnosťou od 20.12.2016 mu bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 126,80 eur mesačne, s účinnosťou od 01.01.2017 vo výške 130,80 eur mesačne, v r. 2018 vo výške 134,90 eur mesačne a od 01.01.2019 vo výške 139,10 eur mesačne. V súvislosti s priznaním čiastočnej invalidity otcovi nebolo navrhované pracovné zaradenie na pôvodnom pracovisku, má obmedzené schopnosti, môže vykonávať prácu len v prostredí bez ťažkej fyzickej práce, prenášanie ťažkých bremien, práce vyžadujúcej si funkciu oboch rúk, práce jemnej motoriky s pravou rukou s tým, že môže vykonávať prácu skladníka, vrátnika a informátora. Otec nebol a ani v súčasnej dobe nie je poberateľom žiadnej štátnej sociálnej dávky, dávky v hmotnej núdzi, ani príspevok v dávke v hmotnej núdzi.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že zvýšil výživné otcovi pre maloletého zo sumy 80 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne s účinnosťou až od 12.03.2015, t. j. dňom nasledujúcim po dni, kedy bola zrušená vyživovacia povinnosť otca k G. B., čo je podstatnou zmenou pomerov na strane otca odôvodňujúcej zvýšenie výživného, pričom zvýšenie výživného otcovi pre maloletého v zmysle návrhu matky od 01.12.2014 nebolo dôvodné. Napriek vzdelaniu otca a jeho praxi ako autoklampiara sa otec v uvedenom období uspokojil so zamestnaním na pracovnej pozícii s minimálnou mzdou 311

eur mesačne v čistom, resp. ako pomocný robotník pri polovičnom pracovnom úväzku s príjmom vo výške 216,50 eur, pričom neuviedol žiadne objektívne dôvody, príp. zdravotné obmedzenia, pre ktoré by nemohol dosahovať riadny príjem zodpovedajúci jeho možnostiam a schopnostiam. Uvedené súd prvej inštancie preto posúdil ako vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku bez dôležitého dôvodu, a preto na uvedený faktický príjem u zamestnávateľa PILLAR TRANS SERVICE s.r.o. a Glosinvest s.r.o. neprihliadal, ale vychádzal z jeho príjmu uvedenom v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 12P/160/2012 a sp. zn. 10P/162/2012. Otec dlhodobo vykonáva prácu, ktorá nezodpovedá jeho vzdelaniu a praxi a ktorá predstavuje iba minimálnu mzdu. K zániku vyživovacej povinnosti k G. B. týmto došlo síce aj u matky, u nej však boli podstatne zmenené pomery tým, že jej od 06.12.2013 pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť narodením syna P.. Následne dňom 25.02.2016 súd prvej inštancie otcovi znížil výživné na sumu 80 eur mesačne, kedy prihliadol na návrh otca na zníženie od 25.02.2016 pri jeho príjme predstavujúcom nemocenské, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v súvislosti s maloletým mala matka zvýšené výdavky na nákup oblečenia zodpovedajúceho pánskej konfekčnej veľkosti, keďže maloletý meria 180 cm a veľkosť topánky má č. 44. Súd prvej inštancie taktiež prihliadol na vývoj životných nákladov od posledného určenia výživného. Po ukončení práceneschopnosti otca a priznaní čiastočného invalidného dôchodku súd prvej inštancie následne otcovi zvýšil výživné s účinnosťou od 21.12.2016, kedy skončila jeho práceneschopnosť, bol mu priznaný čiastočný invalidný dôchodok vo výške 126,80 eur mesačne, s účinnosťou od 01.01.2017 vo výške 130,80 eur mesačne, v roku 2018 vo výške 134,90 eur mesačne a od 01.01.2019 vo výške 139,10 eur mesačne, zaevidoval sa na úrade práce ako nezamestnaný. Otec napriek zníženej pracovnej schopnosti môže vykonávať prácu skladníka, informátora a vrátnika, pričom z vyjadrenia otca z 23.04.2018 vyplynulo, že v rámci exekučného konania došlo k zadržaniu vodičského oprávnenia pre konanie matky, čím mu bola značne obmedzená možnosť nájsť si zamestnanie, teda otec napriek zdravotnému obmedzeniu je schopný používať obe ruky súčasne, keďže inak vedenie motorového vozidla ani nie je možné. Tieto skutočnosti sú potom v rozpore s tvrdením otca, že z dôvodu úrazu má obmedzenie jeho pravej dominantnej ruky, znemožňujúcej vykonávať prácu hoci len tzv. dokladaním tovaru do regálov, pričom si hľadal prácu aj v zahraničí. Zároveň pripojil tabuľku s potvrzeniami od rôznych zamestnávateľov za účelom preukázania hľadania si práce ako strážnik a vrátnik, pričom však nie je zrejmé, v akom časovom rozmedzí si toto zamestnanie hľadal. Otec pritom pri hľadaní práce zamlčal skutočnosť, že sa môže tiež zamestnať aj na pozícii ako skladník. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že z verejne dostupných internetových stránok R., vyplýva dostatočné množstvo pracovných ponúk na pozíciu skladníka, vodiča s platom vo výške od 624 eur do 700 eur v hrubom (t. j. od 500 eur do 550 eur v čistom v zmysle prepočtov na verejne dostupnej internetovej stránke <.), teda na prácu zodpovedajúcu pracovnej rekomandácii v zmysle odborného posudku o invalidite. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že voľné pracovné miesta sú, pričom pri pripočítaní invalidného dôchodku otca, ktorý dosahoval v roku 2016 vo výške 126,80 eur mesačne, s účinnosťou od 01.01.2017 vo výške 130,80 eur mesačne, je zrejmé, že otec by mesačne mohol dosahovať príjem vo výške približne 626 eur - 676 eur mesačne v čistom. Potom súd prvej inštancie otcovi tiež zvýšil výživné zo sumy 160 eur mesačne na sumu 175 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2017, t. j. keď maloletý nastúpil do 1. ročníka strednej školy, čo je ďalšou podstatnou zmenou na strane maloletého odôvodňujúcej zvýšenie výživného s prihliadnutím na skutočnosť, že matka sa z dôvodu dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu jej najmladšieho syna nemohla zamestnať a tým si zvýšiť príjem.

Dlh otca na zročnom výživnom pre maloletého v sume 1.896,90 eur súd prvej inštancie určil nasledovne: od 12.03.2015 do 24.02.2016 zo sumy 80 eur mesačne na 160 eur mesačne, t.j. rozdiel je 80 eur - od 12.03.2015 do 31.03.2015, t.j. 20 dní po 2,58 eur denne (rozdiel medzi zvýšeným a pôvodne určeným výživným 80 eur rozpočítaným na 31 dní v marci 2015) ... spolu 51,60 eur + výživné od 01.04.2015 do 31.12.2015, t.j. 9 mesiacov x 80 eur (rozdiel medzi zvýšeným a pôvodne určeným výživným) ... spolu 720 eur + výživné od 01.01.2016 do 31.01.2016 vo výške 80 eur a za obdobie od 01.02.2016 do 24.02.2016, t.j. 24 dní x 2,58 eur, spolu 61,92 eur, celkom spolu 913,52 eur, od 21.12.2016 do 30.08.2017 zo sumy 80 eur mesačne na 160 eur mesačne, t.j. rozdiel je 80 eur - od 21.12.2016 do 31.12.2016, t.j. 11 dní po 2,58 eur denne (rozdiel medzi zvýšeným a pôvodne určeným výživným 80 eur rozpočítaným na 31 dní v decembri 2016) ... spolu 28,38 eur + výživné od 01.01.2017 do 31.08.2017, t.j. 8 mesiacov x 80 eur (rozdiel medzi zvýšeným a pôvodne určeným výživným) ... spolu 640 eur, celkom spolu 668,38 eur, od 01.09.2017 do 30.05.2019 zo sumy 160 eur mesačne na 175 eur mesačne, t.j. rozdiel je 15 eur - od 01.09.2017 do 30.05.2019, t.j. 21 mesiacov po 15 eur, spolu 315 eur, celkom spolu 913,52 eur + 668,38 eur + 315 eur = 1 896,90 eur. Tento dlh súd prvej inštancie otcovi povolil splácať mesačnými splátkami vo výške 52,69 eur spolu s bežným výživným pod následkom splatnosti celého plnenia v

prípade neuhradenia splatnej splátky s tým, že uvedené mesačné splátky považoval za primerané, pričom k splateniu dlhu dôjde v zmysle ustálenej judikatúry do 36 mesiacov.

5. Súd prvej inštancie si rozhodnutie o náhrade trov konania vyhradil samostatnému uzneseniu z dôvodu, že doposiaľ nebolo rozhodnuté o trovách dôkazu.

6. Proti rozsudku v spojení s opravnými uzneseniami súdu prvej inštancie označenými v záhlaví (ďalej „napadnutý rozsudok v spojení s opravnými uzneseniami“) podal odvolania otec z dôvodov podľa ust. 365 ods. 1 písm. e), f), h) Civilného sporového poriadku, § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. V odvolaniach uviedol, že súd prvej inštancie sa pri určovaní výšky výživného za jednotlivé obdobia pre maloletého sústreďoval len na výšku príjmu otca, no absolútne sa nezaoberal príjmami matky, resp. tento sa uspokojil iba s listinami doloženými matkou o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave jej najmladšieho dieťaťa maloletého P. P., narodeného XX.XX.XXXX. Rovnako otec v rámci súdneho konania upozorňoval na ďalšiu zásadnú skutočnosť spočívajúcu v tom, že matka ako jedným z jej výdavkov udávala aj mesačnú splátku úveru vo výške 200 eur, pričom otec poukázal na to, že pred poskytnutím úveru majú vo zvyku banky skúmať majetkové pomery. Otec dňa 25.02.2016 navrhol zníženie výživného zo sumy 80 eur na sumu 60 eur z dôvodu, že tento utrpel úraz, v dôsledku ktorého mu zostali ochrnuté štyri prsty jeho pravej ruky. V uvedenom období boli jediným príjmom otca nemocenské dávky vo výške 127,55 eur mesačne a pri takejto výške príjmu otca je neprijateľné, aby ho súd prvej inštancie za uvedené obdobie zaviazal prispievať na maloletého sumou vo výške 80 eur. K zvýšeniu príjmov otca za nasledujúce obdobie nedošlo, nakoľko tomuto s účinnosťou od 20.12.2016 bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 126,80 eur mesačne, ktorý bol k 01.01.2017 zvýšený na sumu 130,80 eur mesačne, v roku 2018 zvýšený na sumu 134,90 eur mesačne a od 01.01.2019 na sumu 139,10 eur mesačne. Z uvedeného je zrejmé, že suma, akú určil súd prvej inštancie na výživu maloletého je pre otca likvidačná, nakoľko táto vo významnej miere presahuje jeho príjem. V predmetnom rozhodnutí súd prvej inštancie ďalej uviedol, že otec sa napriek zníženej pracovnej schopnosti môže zamestnať ako skladník, informátor, vrátnik a pod., pričom v tejto súvislosti otec dopĺňa, že o predmetné pracovné ponuky prejavil záujem tak, ako to doložil, avšak tento bol zo strany zamestnávateľov odmietaný, nakoľko títo okrem plnenia pracovných úloh v rámci hlavnej pracovnej náplne požadovali aj vedľajšie činnosti, ktoré by otec s poukazom na svoj postih nemohol uskutočňovať. Podľa otca súd prvej inštancie nesprávne zistil skutočný stav vecí, v dôsledku čoho vydal nesprávne a nespravodlivé rozhodnutie, v ktorom sú nesprávne zohľadnené majetkové pomery otca a neúplne zohľadnené majetkové pomery matky. Za nesprávny považuje otec aj výrok o trovách konania, keďže už na pojednávaní konanom dňa 30.05.2019 mal súd prvej inštancie rozhodnúť v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznáva náhradu trov konania. Otec je toho názoru, že z jeho strany nebol zavinený vznik trov konania, ktoré by za iných okolností neboli vznikli, nakoľko jeho úkony v danom konaní k vzniku týchto trov ani nesmerovali. Otec navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie.

7. Matka a kolízny opatrovník odvolanie nepodali, k odvolaniam otca sa nevyjadrili.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie, proti ktorým zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1, § 355 ods. 2 a contrario Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e), f), h) Civilného sporového poriadku, § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok v spojení s opravnými uzneseniami bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky z časti pre potvrdenie a z časti pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s opravnými uzneseniami vo výroku o zvýšení a o znížení výživného, pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku o zmene predchádzajúceho

rozhodnutia súdu o výživnom (§ 387 ods. 1, § 388 Civilného sporového poriadku) a pre zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s opravnými uzneseniami vo výroku o dlhu na zročnom výživnom a vo výroku o náhrade trov konania (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vrátenie veci v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

9. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o návrhu matky na zvýšenie výživného otca pre maloletého a rozhodovanie o návrhu otca na zníženie výživného pre maloletého. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody otca predostreté v odvolaní bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol o zvýšení výživného za obdobie od 12.03.2015 do 24.02.2016 zo sumy 80 eur na sumu 160 eur mesačne, o znížení výživného za obdobie od 25.02.2016 do 20.12.2016 zo sumy 160 eur na sumu 80 eur mesačne, o zvýšení výživného za obdobie od 21.12.2016 do 30.08.2017 zo sumy 80 eur na sumu 160 eur mesačne, o zvýšení výživného od 01.09.2017 naďalej zo sumy 160 eur na sumu 175 eur mesačne a v nadväznosti správne určil dlh na zročnom výživnom za rozhodné obdobie, keď odvolacie dôvody otca smerovali proti výške výživného na maloletého určeného súdom prvej inštancie.

10. Predovšetkým sa žiada uviesť, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v miere potrebnej pre jeho rozhodnutie a vec až na jednu okolnosť (majúcu len čiastočný dopad na správnosť zvoleného spôsobu rozhodnutia) správne posúdil i po právnej stránke. Bola to však na jednej strane práve spomenutá dielčia nesprávnosť v právnom posúdení veci, ale na strane druhej i výsledky konania ustálené dokazovaním pred súdom prvej inštancie, ktoré umožňovali len čiastočné potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa zvýšenia výživného a naopak v časti týkajúcej sa zníženia výživného si vyžadovali zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (ods. 1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (ods. 2). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (ods. 4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

15. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným

stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

16. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

17. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z ktorého dospel ku skutkovým zisteniam (odsek 23., 24., 25., 26. rozsudku súdu prvej inštancie), že maloletý pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 12P/160/2012-126 zo dňa 23.04.2013 a ktorým uvedeným rozsudkom bolo rozhodnuté o zverení maloletého na čas po rozvedení do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, otcovi bola uložená povinnosť platiť na výživu maloletého sumu 80 eur mesačne, ktoré výživné je splatné do rúk matky vždy do 15. dňa príslušného mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku a styk otca s maloletým nebol upravený. V čase tohto rozhodovania matka pracovala od 18.02.2013 na základe dohody o pracovnej činnosti u zamestnávateľa G. L. - IMPULZ, jej príjem za dva mesiace roku 2013 predstavoval sumu 95,41 eur mesačne. Pri rozhodovaní o povinnosti otca platiť výživné na čas po rozvedení súd vychádzal z príjmu otca zo živnosti za rok 2011 vo výške 522,51 eur mesačne, hoci bol otec od 22.09.2012 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, keďže otec sa ukončením živnosti bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, resp. príjmu. Maloletý v čase ostatného rozhodovania o výživnom mal 11 rokov a navštevoval piaty ročník na základnej škole. Rodičia mali ešte jednu vyživovaciu povinnosť k G. B., narodenému XX.XX.XXXX. V čase rozhodovania napadnutým rozsudkom bola matka na predĺženej rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok vo výške 213,20 eur mesačne, prídavky na dve deti vo výške 47,04 eur mesačne. Matka je vydatá, s manželom P. P., narodeným XX.XX.XXXX, žijú v rodinnom dome vo vlastníctve jeho rodičov. Otec bol od 23.09.2013 do 21.04.2015 zamestnaný u zamestnávateľa PILLAR TRANS SERVICE s.r.o. s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 311 eur, od 22.04.2015 do 19.12.2016 bol zamestnaný u zamestnávateľa Glosinvest s.r.o. na pracovný úväzok 20 hodín týždenne ako pomocný robotník s priemerným čistým mesačným príjmom od mája 2015 do decembra 2015 vo výške 216,50 eur, pričom pracovný pomer s otcom bol skončený dohodou z dôvodu, že otec dňa 11.01.2016 utrpel úraz. Od 12.01.2016 do 20.12.2016 bol otec práceneschopný, boli mu vyplatené nemocenské dávky od februára 2016 do decembra 2016 vo výške 127,55 eur priemerne mesačne a v januári 2017 vo výške 85 eur. Od 21.12.2016 je otec vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, od 01.02.2017 do 31.05.2017 mu bola vyplácaná dávka v nezamestnanosti vo výške 144,18 eur priemerne mesačne. S účinnosťou od 20.12.2016 bol otcovi priznaný invalidný dôchodok vo výške 126,80 eur mesačne, s účinnosťou od 01.01.2017 vo výške 130,80 eur mesačne, s účinnosťou od 01.01.2018 vo výške 134,90 eur mesačne a s účinnosťou od 01.01.2019 vo výške 139,10 eur mesačne. V súvislosti s priznaním čiastočnej invalidity otcovi nebolo navrhované pracovné zaradenie na pôvodnom pracovisku, má obmedzené pracovné schopnosti, keďže môže vykonávať prácu len v prostredí bez ťažkej fyzickej práce, prenášania ťažkých bremien, práce vyžadujúcej si funkciu oboch rúk, práce jemnej motoriky s pravou rukou s tým, že môže vykonávať prácu skladníka, vrátnika a informátora. Otec žije u svojich rodičov v byte v bezpodielovom spoluvlastníctve rodičov. Maloletý má 17 rokov, od 01.09.2017 navštevuje strednú školu, má očné vady s potrebou nosiť dioptrické okuliare a tiež zdravotné problémy s chrbticou. Oboj rodičom ubudla dňa

11.03.2015 vyživovacia povinnosť k G. B., narodenému 27.02.1994 a matke pribudla dňa 06.12.2013 vyživovacia povinnosť k maloletému P. P., narodenému XX.XX.XXXX.

18. Vychádzajúc z výsledkov súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania súd prvej inštancie správne skonštatoval, že v danej veci sú splnené podmienky pre zvýšeného výživného v prospech maloletého, keďže rodič má povinnosť prispievať na výživu dieťaťa až do času, kým dieťa nie je schopné sa samo živiť. Od ostatného rozhodovania o výživnom uplynulo dlhšie časové obdobie, pričom k podstatnej zmene pomerov došlo nielen na strane maloletého, ale aj oboch rodičov, najmä výživou povinného otca. Dňa 11.03.2015 ubudla rodičom vyživovacia povinnosť k plnoletému synovi G. B., narodenému XX.XX.XXXX a dňa 01.09.2017 začal maloletý navštevovať prvý ročník na strednej škole. Ubudnutie vyživovacej povinnosti nepochybne otvorilo otcovi možnosť prispievať na výživu maloletého vyšším výživným, keďže výdavky otca na plnenie jeho vyživovacej povinnosti k deťom sa znížili. Rovnako s nástupom na strednú školu sú spojené notoricky známe výdavky na nákup učebníc, zošitov, učebných pomôcok, školské stravovanie a cestovanie do školy. Pochopiteľne vzrástli aj odôvodnené potreby maloletého vo všetkých ďalších oblastiach jeho života a výdavky spojené s mimoškolskými aktivitami a jeho zdravotným stavom. Bez pochybností totiž ubudnutie vyživovacej povinnosti osoby povinnej výživou a nástup na strednú školu osoby výživou oprávnenej aplikácia prax súdov všeobecne akceptuje ako dôvod na zmenu rozhodnutia o výživnom. Od poslednej úpravy výživného na strane maloletého s poukazom na uvedené jednoznačne došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcich určenie vyššieho výživného. Rovnako bez akýchkoľvek pochybností nastala zmena pomerov i na strane oboch rodičov. Splnenie podmienok pre zvýšenie výživného v preskúmanom prípade súd prvej inštancie podrobne vysvetlil v napadnutom rozsudku (odsek 28., 30.), ku ktorého záverom nemá odvolací súd viac čo dodať.

19. Plnenie vyživovacej povinnosti je spravidla dobrovoľné, jej úprava súdnym rozhodnutím býva následkom nezhôd v osobnej sfére účastníkov, príslušných rodinno-právnych vzťahov. Kritérium uvedené v ustanovení § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného pritom aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania zárobku, majetkového prospechu a prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie, predstavuje všeobecnú úpravu pre všetky druhy vyživovacej povinnosti. Treba ich posudzovať v súvislosti so špeciálnymi kritériami, platnými pre jednotlivé druhy vyživovacej povinnosti, v danom prípade s právom dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Ako už bolo uvedené vyššie na strane oprávneného je potrebné zistiť relevantné odôvodnené potreby, na strane povinného súd preskúmava schopnosti, možnosti a majetkové pomery. V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného, zákon umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Dôvody sú v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napr. zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené, resp. vykonával aktivitu, smerujúcu k získaniu iného zamestnania, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok rozviazanie pracovného pomeru. Schopnosti povinného predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti; je možné rozumieť nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného. Subjektívne schopnosti sa môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne v príslušnom odbore, vekovej kategórie, dosahované zárobky v danom povolání.

20. Čo sa týka primeranosti výšky zvýšeného výživného odvolací súd sa zhodol so závermi súdu prvej inštancie, že primeraným zisteným a preukázaným pomerom účastníkov, potrebám maloletého ako i možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov zodpovedá zvýšenie výživného

otca pre maloletého za obdobie od 12.03.2015 do 24.02.2016 na sumu 160 eur mesačne, za obdobie od 21.02.2016 do 30.08.2017 na sumu 160 eur mesačne a od 01.09.2017 naďalej na sumu 175 eur mesačne. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe by sa výživné povinného rodiča malo pohybovať v rozpätí 20 - 30% jeho priemerného mesačného príjmu (samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb), ktorému východisku pri rozhodovaní o výške výživného zodpovedá aj súdom prvej inštancie určené výživné s prihliadnutím na skutočnosť, že otcovi ubudla vyživovacia povinnosť a má už len vyživovaciu povinnosť k maloletému. Otec ničím právne významným nepreukázal, že od ostatnej úpravy výživného k poklesu jeho príjmu v uvedených obdobiach (zahŕňajúcich zvýšenie výživného) došlo z dôležitého dôvodu, resp. z nejakých relevantných objektívnych príčin. Záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého vychádzal pri rozhodovaní o zvýšení výživného v období od 12.03.2015 do 24.02.2016 z príjmu otca vo výške 522,51 eur, ktorý príjem bol určujúcim i v konaní sp. zn. 12P/160/2012 je náležitý a má oporu vo vykonanom dokazovaní. Rovnako správne súd prvej inštancie pri zvýšení výživného v období od 21.02.2016 do 30.05.2017 a v období od 01.09.2017 naďalej vychádzal z príjmu otca vo výške cca 626 eur - 676 eur (predpokladaný príjem zo zamestnania + invalidný dôchodok), keď súd prvej inštancie sa dôsledne venoval nielen skúmaniu reálnych príjmov otca, ale aj skúmaniu možností a schopností otca vychádzajúc z ponúk práce a z prieskumu platov, ako precízne a vyčerpávajúco vysvetlil súd prvej inštancie v odseku 30. napadnutého rozsudku. Obranu otca, že zamestnávateľia uprednostňujú zakaždým zamestnanca s bezproblémovým zdravotným stavom, čo nie je jeho prípad, považuje odvolací súd za nedôvodnú, pretože v tomto smere vykonané dokazovanie bolo správne súdom prvej inštancie vyhodnotené. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav správne a úplne, keď vzhľadom na zistené pomery otca vychádzal z možností jeho pracovného uplatnenia a priemerného príjmu podľa verejne dostupných internetových stránok zaoberajúcich sa sprostredkovaním zamestnania so zreteľom na zdravotný stav otca vyplývajúci z odborného posudku o invalidite. Princíp potenciality príjmov má prednosť pred princípom fakticity príjmov práve aj v prípade, že povinný nevyužije všetky svoje možnosti a schopnosti na získanie zamestnania s dostatočným príjmom na plnenie vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú povinnosť, ako aj na ods. 5 citovaného zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Je potrebné zdôrazniť, že v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Zjednodušene povedané, pokiaľ rodič plánuje zmenu zamestnania, zmenu bydliska alebo počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil. Pozornosti odvolacieho súdu neunikol ani fakt, že otec ukončil pracovný pomer u zamestnávateľa PILLAR TRANS SERVICE s.r.o. dohodou, pričom dôvod skončenia tohto pracovného pomeru nepreukázal a následne sa od 22.04.2015 zamestnal už iba na skrátenej pracovný úväzok u zamestnávateľa Glosinvest s.r.o.. Súd prvej inštancie správne prihliadol na príjem otca, ktorý by mohol dosahovať, ak by sa zamestnal, z ktorého potencionalneho príjmu otca vychádzal pri určovaní výšky výživného a jeho postup v prejednávanom prípade podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine bol úplne namieste.

21. Súd prvej inštancie sa určovaniu príjmu otca venoval dôsledne, pričom k jeho podrobnému zdôvodneniu nemá odvolací súd čo dodať a plne sa s ním stotožňuje (odsek 26. - 30. napadnutého rozsudku). V období od 25.02.2016 do 20.12.2016 pri rozhodovaní o znížení výživného však súd prvej inštancie čiastočne pochybil, keď výživné znížil na sumu 80 eur mesačne. V uvedenom období bol totiž otec práceneschopný (práceneschopnosť trvala od 12.01.2016 do 20.12.2016) z dôvodu úrazu pravej ruky, ktorý utrpel otec dňa 11.01.2016, pričom v uvedenom období poberal nemocenské dávky vo výške vo výške 127,55 eur priemerne mesačne. Nepochybne tak v uvedenom období došlo k zníženiu príjmu otca z objektívnych dôvodov (utrpenie úrazu a následná práceneschopnosť), čo je dôvodom na zníženie výživného. Súd prvej inštancie znížil výživné otca pre maloletého na sumu 80 eur, otec žiadal o zníženie výživného na sumu 60 eur. Vzhľadom na vyššie uvedené zistenia je odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie toho názoru, že otcom požadované zníženie výživného na sumu 60 eur mesačne za obdobie od 25.02.2016 do 20.12.2016 je opodstatnené a je odrazom vtedajšej životnej situácie otca. Práve tieto skutočnosti viedli odvolací súd k zmene rozsudku súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa zníženia výživného otca pre maloletého za obdobie od 25.2.2016 do 20.12.2016 zo sumy 160 eur mesačne na sumu 80 eur mesačne tak, že za obdobie od 25.2.2016 do 20.12.2016 sa znižuje výživné otca pre maloletého zo sumy 160 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne a v časti týkajúcej sa zvýšenia

výživného otca pre maloletého za obdobie od 21.12.2016 do 30.8.2017 zo sumy 60 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne.

22. Vo vzťahu k odvolacej námietke otca, že súd prvej inštancie sa nezaoberal príjmami matky, odvolací súd uvádza, že je neopodstatnená. Z dokazovania pred súdom prvej inštancie totiž jednoznačne vyplynulo, že matka je na predĺženej rodičovskej dovolenke z dôvodu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu jej maloletého syna P. P., narodeného XX.XX.XXXX a poberala rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur mesačne. Rovnako je nenáležitá i odvolacia námietka otca, že súd prvej inštancie sa nezaoberal jeho návrhom na doplnenie dokazovania, keď neskúmal, aké majetkové pomery matka preukázala banke, ktorá jej poskytla úver. Pozornosti otca zrejme uniklo, že súd prvej inštancie Žiadosťou zo dňa 04.09.2017 požiadal S. L. R., a.s. o poskytnutie informácie, aké príjmy preukázala matka spolu s manželom pri žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru, pričom banka doručila dňa 12.03.2018 súdu prvej inštancie dokumenty k preukázaniu príjmu, a to Čestné vyhlásenia matky a jej manžela zo dňa 27.04.2017, z ktorých vyplynulo, že príjem matky je vo výške 230 eur a príjem manžela matky je vo výške 1.200 eur. Uvedené čestné vyhlásenia oboznámil súd prvej inštancie čítaním na pojednávaní konanom dňa 25.09.2018, ktorého pojednávania sa nezúčastnil ani otec, ani jeho advokát. Pokiaľ súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku konštatoval, že príjem matky predstavuje rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur mesačne a matka pobera prídavky na dve deti spolu vo výške 47,04 eur mesačne, uvedené zhruba zodpovedá aj obsahu čestného vyhlásenia matky pri žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru. Odvolacia námietka otca, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnuté dôkazy tak nie je opodstatnená. Pokiaľ otec v odvolaní poukazoval na to, že matka má časový priestor, aby si našla zamestnanie a neuspokojila sa s len s rodičovským príspevkom, túto odvolaciu námietku nepovažuje odvolací súd za opodstatnenú. Pri určovaní výšky výživného sú totiž predovšetkým rozhodujúce majetkové pomery osoby povinnej, voči ktorej je nárok uplatnený (v prejednávanej veci otec maloletého) a výška životnej úrovne druhej povinnej osoby (v prejednávanej veci matka maloletého) nemá vplyv na výšku vyživovacej povinnosti otca v tom smere, že ak by boli majetkové pomery matky vyššie ako majetkové pomery otca, primerane tomu by malo byť výživné otca pre maloletého určené v nižšej výške. Tu sa žiada zdôrazniť, že matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému i výkonom osobnej starostlivosti a uspokojovaním jeho bytovej potreby. Pokiaľ ide o odvolací argument otca, že aktuálne býva u rodičov a ak by sa presťahoval do Bratislavy za prácou, nedokázal by platiť výživné vo výške 175 eur mesačne, je potrebné uviesť, že súd pri rozhodovaní vychádza zo zisteného skutkového stavu ku dňu rozhodnutia (§ 215 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a nie z hypotetickej situácie predostretej otcom v odvolaní.

23. Povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy maloletého, ktorý je v plnej miere odkázaný výživou na svojich rodičov, keďže nie je schopný sám sa živiť. Odvolací súd zohľadnil všetky vyššie uvedené skutočnosti, tiež prihliadol na okolnosť, že životná úroveň dieťaťa je odrazom životnej úrovne jeho rodičov a dospel k záveru, že je opodstatnené zvýšenie výživného od 12.03.2015 do 24.02.2016 na sumu 160 eur mesačne, zníženie výživného od 25.02.2016 do 20.12.2016 na sumu 60 eur, zvýšenie výživného od 21.12.2016 do 30.08.2017 na sumu 160 eur mesačne a zvýšenie výživného od 01.09.2017 naďalej na sumu 175 eur mesačne. Rovnako zo skutočností zistených ohľadom príjmov a majetkových pomerov, možností a schopností otca súdom prvej inštancie je jednoznačné, že osobné, majetkové a zárobné pomery otca zodpovedajú takto zvýšenému a zníženému výživnému a korešpondujú skutkovému stavu zisteného súdom prvej inštancie. Odvolací súd poznamenáva, že určené výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb maloletého a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj výživy maloletého na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jeho všestranný rozvoj, čo fakticky znamená, že podiel matky na výživnom je porovnateľný s podielom otca, pretože o maloletého sa stará osobne a dobrovoľne si voči nemu plní vyživovaciu povinnosť v rozsahu zodpovedajúcom jej príjmu. Odvolací súd považuje výživné pre maloletého od otca spolu s výživným a osobnou starostlivosťou od matky za postačujúce pre pokrytie aktuálnych potrieb maloletého a jeho záujmov.

24. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku

účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť výšku výživného, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

25. Podľa ustanovenia § 389 písm. b) Civilného sporového poriadku však musel odvolací súd zrušiť napadnutý rozsudok v spojení s opravnými uzneseniami vo výroku o dlhu na zročnom výživnom a vo výroku o náhrade trov konania účastníkov a v tejto časti a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V týchto častiach odôvodnenia napadnutého rozsudku v spojení s opravnými uzneseniami odvolací súd musí konštatovať, že toto je v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, preto sa rozhodnutie v týchto častiach časti stalo nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov, čo je dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku v spojení s opravnými uzneseniami v týchto výrokoch pre ich nezrozumiteľnosť. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku v spojení s opravnými uzneseniami vo výroku o dlhu na zročnom výživnom totiž vyplýva výpočet nedoplatku na zročnom výživnom v sume 1.896,90 eur bez zahrnutia obdobia od 25.02.2016 do 20.12.2016 a určenie výšky splátok vo výške 52,69 eur tak, aby k splateniu dlhu došlo do 36 mesiacov, čo je v príkrom rozpore s výrokom napadnutého rozsudku v spojení s opravnými uzneseniami, kde je uvedená výška nedoplatku na zročnom výživnom 1.785,97 eur a výška splátok 49,61 eur. V prípade výroku o náhrade trov konania vyplýva z odôvodnenia len strohý odkaz na zákonné ustanovenie a konštatovanie, že doposiaľ nebolo rozhodnuté o trovách dôkazu bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia zvoleného spôsobu rozhodnutia a zistenia, o ktorých trovách dôkazu nebolo rozhodnuté a prečo o nich súd prvej inštancie nerozhodol napadnutým rozsudkom. Za týchto okolností napadnutý rozsudok v spojení s opravnými uzneseniami vo výrokoch o dlhu na zročnom výživnom a o náhrade trov konania nie je v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku a keďže súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v tejto časti neodôvodnil ústavne prijateľným spôsobom, odňal účastníkom možnosť konať pred súdom.

26. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto napadnutý rozsudok súdu v spojení s opravnými uzneseniami z časti vo výroku o zvýšení a o znížení výživného, vo výroku o zmene predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom potvrdil (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a z časti vo výroku o zvýšení a o znížení výživného zmenil (§ 388 Civilného sporového poriadku) a vo výrokoch o dlhu na zročnom výživnom a o náhrade trov konania zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vec mu zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

27. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne o dlhu na zročnom výživnom a o náhrade trov konania účastníkov rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

28. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancii tiež o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

29. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).